

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Гергана Маринова,

член на научно жури за защита на дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по докторска програма „Наказателно-процесуално право“, професионално направление 3.6. Право,

относно дисертационния труд **„Приспособяване на наказанието лишаване от свобода при предаване на лица, осъдени в държава-членка на Европейския съюз“ на Елена Василева Вичева** – задочен докторант в катедра „Наказателноправни науки“ на Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“

За член на научното жури съм определена със заповед № РД-38-308 от 29.06.2023 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“. На първото заседание на журито бе решено да представя становище за дисертационния труд „Приспособяване на наказанието лишаване от свобода при предаване на лица, осъдени в държава-членка на Европейския съюз“ на Елена Василева Вичева.

Данни за дисертанта и докторантурата

Елена Вичева е завършила специалност „Право“ в ЮФ на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ през 2005 г. През 2007 г. придобива и магистърска степен по европейско право в Университета „Юлий Максимилиан“ във Вюрцбург (Германия). Участвала е в множество семинари и летни училища в Германия.

Професионалната си кариера започва като младши експерт, а след това работи и като старши експерт в дирекция „Международно правно сътрудничество и европейски въпроси“ в Министерство на правосъдието.

От 2012 г. и понастоящем е съдебен помощник в Наказателна колегия на ВКС.

За задочен докторант в катедра „Наказателноправни науки“ на ЮФ на СУ е зачислена на 01.02.2018 г. При обучението ѝ в докторантура са спазени всички нормативни изисквания.

Видно от представените в процедурата по защита документи, Елена Вичева отговаря на минималните национални изисквания – представила е дисертационен труд и 4 публикации по темата на дисертацията, едната от които под печат. Сигнали за плагиатство не са постъпвали в научното жури.

Данни за дисертацията и автореферата

Дисертационният труд на Елена Вичева се състои от 263 страници и включва увод, четири глави с обособени раздели и заключение. В допълнение е приложена и библиография, която включва 31 заглавия на български език, 40 на латиница, както и множество електронни и справочни източници.

Авторефератът коректно отразява структурата и съдържанието на дисертационния труд и в някаква степен го допълва, защото именно в автореферата са изяснени актуалността на темата, целите и задачите на дисертационното изследване, обекта и предмета му, използваната методология. Авторефератът съдържа още справка за приносите и списък на публикациите.

В увода на Елена Вичева маркира основните международноправни актове, попадащи в предметния обхват на дисертационния труд. Глава първа е посветена на исторически и сравнителен преглед на правната уредба на признаването и изпълнението на съдебни актове за лишаване от свобода. Глава втора разглежда правните инструменти на Съвета на Европа за трансфер на осъдени лица и признаване и изпълнение на чуждестранни присъди. В глава трета е анализирано Рамково решение 2008/909/ПВР на

Съвета на ЕС, а глава четвърта е посветена на българския закон, който го въвежда в националното ни право. В заключението са обобщени направените изводи и предложения *de lege ferenda*.

Оценка на дисертационния труд

Темата на дисертационния труд е истинско предизвикателство поне по две причини. Първо, защото по нея няма нито сериозни научни изследвания, нито изобилна съдебна практика. Второ, защото темата е комплексна и успешното ѝ разработване изисква знания по няколко учебни дисциплини – право на ЕС, наказателно-изпълнително право, наказателно право (в частност учението за наказанието) и може би в най-малка степен наказателен процес. Считам, че дисертантката успешно се е справила с това предизвикателство. Дисертационният труд показва изключителна добросъвестност, задълбоченост и зрялост на научното изследване във всичките му части – от историческия преглед, през обсъждането на съдебната практика (национална и европейска) до анализа на Рамково решение 2008/909/ПВР и транспониращия го закон. Дисертацията е написана ясно и убедително, изразените становища и направени предложения *de lege ferenda* са добре мотивирани.

Приемам приносите, така както са посочени в автореферата. В обобщен вид и без да се стремя към изчерпателност искам да отбележа тези, които намирам за особено съществени:

- 1) анализът на РР 2008/909/ПВР;
- 2) направените връзки между това рамково решение и други рамкови решения на Съвета, вкл. с Рамковото решение за Европейската заповед за арест;
- 3) представянето на българския закон, транспониращ РР2008/909/ПВР;
- 4) обсъждането на практиката на СЕС;

5) критичният анализ на практиката на българските съдилища, изразените становища във връзка с противоречивите съдебни решения и изложените аргументи кои от тях дисертанката приема за правилни;

6) изследването на релевантното немско законодателство;

7) направените предложения *de lege ferenda*, които като цяло приемам.

Всички тези научни и научно-приложни приноси правят дисертационния труд полезен за широк кръг юристи – за пеналистите, но и за занимаващите се с право на ЕС; за теоретиците, но и за практикуващите независимо дали като съдии, прокурори или адвокати, както и за законодателя.

В заключение и въз основа на цялостната си оценка на дисертационния труд убедено заявявам, че той отговаря на всички изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и съответния правилник на СУ. Давам му **положителна оценка и предлагам на научното жури да присъди на Елена Василева Вичева образователната и научна степен „доктор“**.

Юли 2023 г.

Проф. д-р Гергана Маринова